

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Satoralja-Újhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

nyíltsírtben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor.
negyedévre 2.50 kor.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
térmeték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Szent-István ünnepén.

(y) A történelem lecafolyhatlan szava rá a bizonyíték, hogy Magyarországot nem a tulajdonképeni honfoglalók, — de első királya teremtette meg. István királyunk bölcsesége s abbéli törekvése, melylyel hazánkat a keresztényhit általánosításával a civilizáltabb európai államok közzé besorozta s ezek közt Magyarországnak örök időkre helyet biztosított: ez volt az igazi honalapítás, itt, ekkor és ezzel vetette meg a bölcs és szent király az immár ezer évet túlélt Magyarország alapját. Ő teremtette meg mély politikai bölcsességével azokat a feltételeket, melyek egy nemzet életéhez szükségesek; ő rakta le gondos kézzel azt az alapot, melyen építeni már mind könnyebb, mert ez az alap még a nemzetek életének nagy versenyében is megingathatlannak bizonyult, kiállotta a reá készített építmény bármi viharát a sorsnak, — amelyekben nem is volt hiány a letűnt századok folyamán.

Hálátlanság, kegyeletlenség volna tőlünk, ha különösen napjainkban nem gondolnánk a nagy királyra fiui szeretettel és igazi hálaival. Tartozik nemzetünk első szent királya dicsőséges emlékének a hálás kegyelet igaz szavaival. Mert aki hazát teremt egy vándor népnek, életet biztosít egy minden oldalról ellenség által környezett nemzetnek, aki mély bölcseséggel úgy épít, hogy műve meg nem dől talán az idők végeig sem: az nagy, szent és örökévaló névre érdemes.

A magyar az ő első szent királyának emlékét ülve, nemcsak a kegyelet adóját rójja le a világtörténelem e kimagasló alakja iránt; nemcsak a keresztény hit felvétele s nemzetünknek a nyugati civilizációhoz történt közeledésének emlékezetét ünnepli, de magasztos ünnepét üli annak a fogalomnak is, mely Isten után legközelebb áll szívünkhez: a hazaszeretnek. István király nevétől a Haza fogalma elválaszthatatlan, a magyar királyság ősi intézményének politikai értelemben véve is ünnepe a nagy király napja.

Ezen a mi igazi nagy napun-

kon, — melyet a törvényhozás nemzeti ünneppé nyilvánított, melyet naptárainkba nemcsak az egyház, de szentesített törvény is vörös betűvel irt be, — kell hogy eszébe jusson minden magyar embernek a lefolyt nagy idők fénye, a jelen biztató valósága s ezek alapján reménysége erősödjen egy jobb jövő iránt.

Ne feledjük, hogy a magyar szent korona fényé nem csak egy országot, nem csak a mi hazánkat sugárzotta be, — de voltak nagy idők: mikor nemzetek, egész Közép-Európa szeme csüggött áhítattal ennek a szent koronának fölkeint viselőjén s amikor ez a koronás fő egész világrésznek a sorsát tartotta kezeiben, bölcsen kormányozva országokat, népek sok millióit. Eszébe kell hogy jusson ma minden magyar embernek, hogy ez a szent jelvény olyan szimbólum, amely varázserővel köt népet és királyt, — amely ragyogásával nem csak a szemet gyönyörködteti, de láthatatlan erejével, büvös hatalmával népet és királyt a legválságosabb idők közepett is együttérzésben tud tartani. Mintha csak első szent viselője, dicsőséges István királyunk az ő lánglelkét lehelte volna át a néma ércbe; mintha valami felsőbb hatalom isteni erejével megihlette volna azt, büvös erővel van felruházva, amely erő a mi nemzetünk életében már nem egyszer fényesen bizonyította be roppant hatalmát.

Akik ma nemzetünk bizalmából e szent korona viselőjének tanácsadói, nekünk pedig vezéreink, — azok ünnepi díszben borulnak e napon térdre az első szent király áldást osztó jobbja előtt. Ezeknek a mi vezérembereinknek szeme előtt is dicsőséges múlt képei vonulnak el s egy jobb jövő megteremtésére irányuló nemes hæv lelkesíti őket a jelen küzdelemben. Munkásságuk bizonyára kiépítésére törekszik annak a Magyarországnak, melyet István nagyunk, hatalmasnak látott — ha az általa kijelölt utat követi népe. Az az ősz király pedig, aki hivatottnak és oly méltónak bizonyult e szent korona viselésére,

bizonyára nem fog az ő népétől a jövőben sem eltérni, de megérti szíve dobbanását és abból a szent koronából reá sugárzó büvös fény hatása alatt ezután is igazi atyja lesz jó magyar népének.

Ünnepi gondolatok, nemzetünk életerejébe vetett erős reménységből fakadott érzések uralják lelkünket, midőn gyermeki szeretettel, igaz kegyelettel gondolunk rád, dicsőséges szent királyunk, István! Lebegjen szellemed mind az idők végeig közöttünk; soha se emelkedjék jobbold fenyegetésre, csak áldásra nemzeted fölött! Mert mi igérjük: hogy követni fogjuk azt az utat, melyet te jelöltél ki magyar népednek s amely ut a béke és egyetértés virágai között nemzeti nagyságunkhoz fog vezetni.

Alkotmány biztosítékok.

Irta: Dr. Szirmay István.

IV.

Az alkotmány biztosítására szolgál, mert elejét veszi annak, hogy az állami főhatalom két tulajdonosa — nemzet és király — eltérőleg vagy ellentétesen magyarázzák az őket megillető jogok terjedelmét, ha úgy az egyik, mint a másik félnek jogai tiszta, világos törvényekben vannak megállapítva.

Am tudjuk, hogy az írott törvény csak az egyik, bár legterjedelmesebb forrása az alkotmányjognak. Különösen áll ez a magyar alkotmányra nézve, melynek igen sok intézményét nem írott törvény, hanem az ugynevezett szokásjog fejlesztette ki és szabályozza még ma is. Vannak továbbá alaptörvényeink, melyeknek értelmét csak a hosszú időn át követett szokás állapította meg, s azok intenciója csak a törvény gyakorlati alkalmazásából magyarázható meg, mert maga a törvény szövege arról hallgat.

Csak egy példát akarok ide vonatkozóan felhozni. Ugyanazt, mely most egy éve foglalkoztatta a magyar közjog irástudóit.

A Fejérvári kormány kine-

vezése után úgy volt meggyőződve ugyszólván az egész magyar közvélemény, hogy ez a kormány se nem alkotmányos, se nem törvényes, mert ennek a kormánynak a törvényhozában többsége nincs, s mert ez a kormány az ugynevezett politikai felelősség elvét nem vállalja, röviden: mert ez a kormány nem parlamentáris.

A kormány jogtudósai fenn, sőt kérkedve hivatkoztak a törvény betűire és nagy erővel bizonyították, amit anélkül is tudtunk, hogy sem az 1848. III. t. c., sem későbbi törvényeink sehol sem állítják fel kifejezetten azt a jogszabályt, hogy a kormány tagjai csak a törvényhozási többségéből nevezhetők ki.

Andrássy Gyula s ha jól emlékszem, Günther Antal voltak az elsők, akik Lányinak s mozgósított juristáinak ezt az érvelését dicsőségesen tönkre silányították és bebizonyították, hogy az 1848. III. t. c. által felállított független felelős magyar miniszterium részben a szokásjog alapján, részben későbbi törvényeink rendelkezéseinek fogva, valóságos parlamentáris kormányra fejlődött ki.

Az alkotmány nyílt felfüggesztésének idejét nem számítva ugyanis, egész a Fejérvári kormány megalakulásáig, mindig a képviselőház többségéből nevezettek ki a miniszterium tagjai és így az 1848. III. t. c. értelmét a király által is követett szokásjog akként állapította meg, hogy „független felelős miniszterium“ az, melynek a törvényhozában többsége van, vagyis amely a törvényhozási akaratának megfelelőleg kormányozza az országot. Szentesítette ezt a szokásjogot az 1870. XLII. t. c. majd pedig az 1886. XXI. törvénycikk, melyek a törvényhatóságok és a kormány között felmerült viták bírójául a képviselőházat tévén meg, nyilvánvaló, hogy ezen törvények alkotásánál a törvényhozási csak oly kormányra gondolhatott, mely a képviselőház határozatával szemben az ország ügyeit tovább nem

MIM

A LEGBIZTOSABB POLOSKAIRTÓ

Kapható: *Hrabéczy Kálmán* drogériájában Satoraljaújhely.

vezetheti, vagyis amelyik parlamentaris; mert különben a törvény ezen rendelkezésének sem értelme, sem hatálya nem volna.

Akik tehát nem a Lustkandel, Lányi és Kautz szemüvegén olvassák a magyar alkotmány alap-törvényeit, azok előtt nem lehet kétes, hogy Magyarország kormánya alkotmányosan és törvényesen csak parlamentaris lehet, mégis akadtak a királynak tanácsadói, akik igazságként hirdették, hogy a felség a miniszterium kinevezésénél sem törvény által korlátozva nincs, sem a törvényhozás másik tényezője részéről nem korlátozható és nem befolyásolható.

A Fejérvári kormány kinevezése azt bizonyítja, hogy a király — ha rövid időre is — de ezt a magyarázatot fogadta el törvényesnek.

Érdekes volna tudnunk, hogy miért? En hajlandó vagyok feltételezni, hogy Őfelségét akkori elhatározásában nemcsak az vezette, hogy ez a — mondjuk Lányi-féle magyarázat — az ő felségjogaira nézve kedvezőbb, hanem bizonyára az is, mert tiszta és minden félreértést kizáró törvényes tilalom magában a miniszterium alakításáról szóló alaptörvényben csakugyan nincs e tekintetben. Támogatja ezt a feltevésemet az a kétségtelen tény is, hogy a lefolyt válság alatt a felség egyetlenegy kormányjavaslatot sem fogadott el, mely a törvény világos szövegével ellentétben állott.

A királyok azonban csak magát a törvénybetűit nézik; a törvény magyarázatához, szellemének kutatásához sem az uralkodók, akik elsősorban és majdnem kizárólag mindig csak katonák, sem bizalmasabb környezetük, akik megint csak katonák-

ból szoktak állani, nem értenek. Olyan magyarázatokat, amelyeket paragrafusokkal támogatni nem lehet, csak ritka kivételképpen szoktak elfogadni és legfeljebb csak akkor, ha maga az uralkodó hatalmi érdeke kívánja azt.

Ezért mondtam fentebb, hogy az alkotmánynak legelső biztosítója a tiszta és világos törvény.

Nem ösmerem a belügyi kormány programjának, melylyel az alkotmány megerősítésére törekszik, egész complexumát. Anyoni köztudomásra jutott, hogy ezt a célt elsősorban az önkormányzat megszilárdításával kívánja elérni, ám de azt is tudjuk, hogy az alkotmány megerősítésére annyi biztosítékot kíván törvénybe iktatni, a mennyit csak lehet. (Lásd: Andrássy Gyula költségvetési beszédét.)

Nagyon kívánatos volna tehát, ha a politikai viszonyok megengednék — mert a kormányban bizonyára nem hiányzik a jóakarát — hogy alkotmányjogi törvényeink általában revízió alá vészenek és mindaz, ami ezekben homályos, kétes és félreértésekre vezető: tiszta, világos intézkedésekkel cseréltesse fel; a hézagok pedig a kitűzött célnak megfelelően töltessenek ki.

Visszatérve az előbb fejtegetett kérdésre, minden lehető el kellene követni, hogy a parlamentaris kormányzás véglegesen és világosan törvénybe ígattassék és a parlament ellen való kormányzás lehetetlenné tétessék.

Mentől inkább előtérbe nyomul az a törekvés, hogy a törvényhozás az egész nemzet akaratának kifejezője legyen, annál szorgosabban kell keresni a garanciákat, hogy a parlament ne csak nemzeti dísz és üres alkot-

mányosdi játék színtere legyen, hanem, hogy annak az akarata irányítsa és határozza el a kormányzást is.

Altalános választói jog és parlamenttel nem törődő, attól emancipált királyi kormány, — ez a két fogalom nem fér meg anélkül egymás mellett, hogy mosolyra ne késztesse a gondolkozót.

Mindig esodálkoztam szociálistáink rövidlátásán, mikor őket a Kristóffy jelszavaiért lelkesedni, vagy mondjuk — tüntetni látam. Ugyan mi értéke van a választói jognak és mit nyernek a jognélküli tömegek, ha részesei lesznek egy olyan törvényhozásnak, a melyenre Kristóffyk akarták sülyeszteni a magyar országgyűlést? Ha a parlamentnek a kormányzásra befolyása nincs; ha a kormány költségvetési felhatalmazás nélkül is rendelkezik az ország vagyonával; ha az országgyűlést el lehet némitani, mihelyt az a kormánynak kellemtelen és szét lehet kergetni minden korlátozás és feltétel nélkül, akkor ugyan édes kevés különbség van a nemzet politikailag jogositott és politikai jogokban nem részesülő osztályai között. Nincs akkor értékes politikai joga senkinek.

Sehogy sem tudom tehát elképzelni alkotmányunk megerősítését anélkül, hogy magának az országgyűlésnek a kormányzásra való befolyása is ki ne bővítessék és meg ne szilárdítsák s a miniszterium és parlament egymáshoz való jogviszonya is ne tisztáztassék.

Az alkotmány legerősebb biztosítója az erős parlament. Az országgyűlés jogkörét kell tehát minden félreértéstől megtisztítani s a kormánynak a parlamenttől függő helyzetét kell vi-

lágos, el nem magyarázható és ki nem játszható jogszabályokba foglalni, ha újra akarjuk alapozni alkotmányunk épületét.

Nem hiszem, hogy a mostani kormány idegenkednék ettől és bizonyára nem rajta fog mulni, ha nem nyulhat mélyebbre ható reformokhoz az alkotmány biztosítása érdekében.

Mindaddig azonban, míg a nemzet befolyása saját sorsának intézésére az által is meg nem szilárdul, hogy a kormány szorosabb függésbe jut az országgyűléstől, alapvető munkát alkotmányunk megerősítése céljából nem fogunk végezni.

Egy millió korona.

— aug. 18.

Meglehető összeg. — Akinek ennyi vagyon van, az megengedheti magának azt a fényűzést is, hogy nem zugolódik a drágaság s a husarak hatványozott emelkedése ellen. — Akinek azonban ennyi adóssága van: az aligha engedhet meg magának egyéb fényűzést, mint azt, hogy — vakarózzék.

Sajnos, mi sátoraljauhelyiek az utóbbi osztályba tartozunk.

Amint ugyanis a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén a pénzügyigazgató ránk olvasta: Sátoraljauhely városban az állami egyenes adókból ilyen summa van hátralékban; velősebb magyarsággal szólva Sátoraljauhely város polgársága csekély egy millió koronával adósa az államkincstárnak közadó hátralék címen, amely summácskát most tüzzel-vassal, állami és városi vgrehajtók együttes harcra szólításával fognak rajtuk rövidesen beexekválni.

Kilátásaink tehát finánciális tekintetben nem valami nagyon kecsesgetők. Ha kissé gondolkozunk, rögvést belátjuk, hogy városunkban egy-egy lelket, — tehát csecsemőt és aggyant, — kivétel nélkül, fejünkint csekély 56 korona adósság sulya nyom. A gyermek nálunk ezzel születik s mikor az anyakönyvbe beírják, már oda jegyezhetnék mellé:

ba küldje: „Mert tujad, hogy magasságos portánknál azokra, és különösen Balassa János fiára szükségünk van, nagy szükségünk.“ De akadályozza a Balassa kiküldetését azon körülmény mint Báthory Mehedem nagyvezérnek már előbb írta, hogy: „Mikor egy szolgánk a Balassa fiát megfogta, egy bottal úgy ütötte agyon, hogy sem élhet, sem halhat, el wayvt.“³

1577. év elején szabadon bocsátották. Fogsága különben nem lehetett sulyos, amit bizonyít az is, hogy a mellett rá ért Bebek Judit és Csáky Borbála kisasszonyokkal szerelmeskedni, s e szerelmet versekbe foglalni.⁴

1584-ben feleségül vette a hős Dobó István Krisztina leányát, e házassággal kezdődnek családi bajai, nevével való közeli rokonsága miatt vértfórttetéssel vádoltatván, e miatt Dobó Ferenc sógora visszatartá huga örökségét. Még 1585-ben V. Sixtus pápánál is bevádoltatván, hogy törökké lön s fiát is törökmódra Mustafának kereszteltette, ezért is vizsgálatot rendeltek ellene, s az esztergomi káptalan előtt védte magát s leteszi a katolika hitvallást.⁵

³ Szalay László: A Magyar történelemhez 251—253. l.

⁴ Balassa Bálint költeményei id. hely.

⁵ Erről szóló káptalani kiadvány eredetije a báró Sennyey család csörgői levéltárában őriztetik.

A ZEMPLEN TÁRCÁJA.

Multak emléke.

Balassa Bálint emlékezete.

A „Zemplén“ eredeti tárcája.

Liptó vármegye közönsége kegyeletos ünnepélyre készül, e hó 28-án 314 év után temetik el ünnepélyesen a hibbei rkath. templom sírboltjába Balassa Bálintot, korának e jeles költőjét, kinek hamvait csak 1897. év szeptember havában találták fel.

De midőn vázlatos, rövid életrajzát reszkető kezemmel (81 éves öreg honvéd vagyok) leírnám, a nagy multu tört. család eredetéről el kell mondanom, hogy régibb történészeink ez ős nemzetséget felviszik a honfoglalásig, s Böngér, kun vezér fiától, Borstól, aki a névtelen jegyző szerint Borsod várát építteté, származtatják. Az újabb család-történeti nyomozások azonban kiderítették, hogy a Kalhynemből származtak, a kihalt Liberchey, a Salgói és Széchényi családokkal együtt.¹

Első ismert törzse a családnak Detre, ki 1233-ban Zólyom vármegye főispánja volt. Detrekő vár építését neki tulajdonítják.

Most megismertetem (nem be-

¹ Dr. Werner, Mór: „A Magyar nemzet-ségek“ 223—248. lap.

szélek fejedelmi többesben) Balassa Bálintot, (szül. 1550. okt. 31. † 1594. május 20.) a tizenhatodik század jeles költőjét, a magyar lírikusok egyik legnagyobbikát, ki nemcsak nagy volt, hanem élet folyása ritkítja pártját érdekességben s erős fényt vet századának erkölcsére is. Ifju korában rangjához illő nevelésben részesült, lovagi pályáját a János Zsigmond király udvarában mint apród kezdette, az irodalommal korán foglalkozott, mert már 21 éves korában, midőn atyja (Balassa János honti főispán) ellen felségárulási per folyt, szomorodott szüleinek vigasztalására ily című munkácskát írt: „Beteg lelkeknek való füves kertecske, melyett gyarmathi Balasij Bálint fordított németből magyarra, az ő szerelmes szüleinek háboruságokban való vigasztalására.“ E mű oly ritka, hogy az első kiadásból csak egyetlen példány maradt fenn a sárospataki főiskola könyvtárában.²

1573-ban Balassát Egerben találjuk, hol katona társaival vig életet él. Itt ismerkedett meg Losonezy Annával, a temesvári hős leányával, a későbbi Ungnád Kristófnéval. A fokégony lelkű ifju szerelemre gyuladt a leányka iránt, s amint későbbi verseiből, elejtett szavaiból gyanúsítható, érzelme nem maradt viszonzat-

² Szabó Károly: R. M. K. id. helyen.

lan. Csapodár természete azonban valamely más uj ismeretség következtében elvonta Losonezy Annától, ki szerelmében mélyen megsértődve fordult el tőle s nőül ment gróf Ungnád Kristóf tábornokhoz.

1573—1575. Erdélyben mozgalmas idők voltak. 1573. május 11-én meghalt Zápolya János Zsigmond fejedelem, s végrendeletében Békés Gáspárt hagyja fejedelmi utódjául, a rendek ezt figyelembe nem veszik, de a jeles államférfiut, Báthory István országbirót (később 1576. Lengyelország királya) választották meg fejedelemül. 1575-ben Békés Gáspár Miksa király pártfogásával föltámad Báthory István fejedelem ellen s ekkor Balassa is oda igyekszik fegyveres csapatával, de mielőtt Békéshez eljuthatna, a Báthoryhoz siető Hagymássy Kristóf lovasaival találkozik, akik őt elfogják s Báthoryhoz viszik (1575. július elején). Így lett fogolylyá, mielőtt a különben szerencsétlen végű harcban részt vehetett volna.

Balassára mint fogolyra nagy sulyt fektettek Konstantinápolyban, mert az apja Balassa János sok borsot tört a török orra alá.

1575. dec. 17-én Murád szultán kemény levelet ír Báthory István fejedelemnek, melyben meghagyja, hogy Balassa Bálintot s Békés Gáspárnak fogságba esett egyéb hiveit Stambul-

Mit igyunk? hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószér. Elsősorban az I-sőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvizet a MOHAI

Számos orvosi szaktekintély által ajánlva. Elismerő nyilatkozatok a forrás leírásának ismertető füzetében olvashatók. Háztartások számára másféltérsnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű, mesterségesen szénsavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbb; hogy az ÁGNES-forrás vizét a legegényebb ember is könnyen megszerezhesse és hogy bárki által olcsón beszerezhető legyen, már a vidéki nagyobb városokban is lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzeté ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár: SPINDLER KÁROLY urnál] SATORALJAUJHELYEN.

ÁGNES-

FORRÁS-t,

mely ideges gyomorhaj, légeső, tüdő-, gyomor-és bélsurut, csontlágylás, vese- és hólyagbántalmak esetében 26 év óta kitünő eredménnyel használtatik és ragályos betegségek, mint typhus, cholera megkíméltettek azok, akik közönséges ivóvíz helyett a bacteriummentes mohai ÁGNES-forrás vízzel éltek.

Kedvelt borvíz!

tartozik az államkincstárnak 56 koronával.

Milyen más képe lenne a világnak itt a mi szűkebb pátriánkban, ha csecsemőnek és aggnak egyaránt s fejenként 56 korona vagyona volna! Hm, nem is lenne rossz. De akkor talán nem lennének modern emberek. Mert az elkésett a mai kor haladó szellemétől, lemaradt a modernség talyigályáról, akinek adóssága nincs.

Ez a gondolat némileg megvilágosztal, kivált minket, kik sem a csecsemők, sem az aggnak kasztjába nem tartozunk. De ugy szó nélkül még sem ugorhatunk át az egy millió koronák felett, és már csak hazafias kötelességből s a végrehajtók iránt érzett ellenszenvből folyólag is gondolkozunk kissé a fölött: hogy hát hol is vettük mi ezt a nagy summát ilyen hirtelen?

Mert köztudomásu, hogy Sátoraljanj hely város egy évi egyenes állami adója a millió koronának egy negyedénél többre nem rug. Tehát négy esztendei ex-lex kellett volna hozzá, hogy ezen a réven ilyen szép haladást tegyünk. Minthogy azonban az ex-lex csak egy éven át tartott, az egymillió korona hátralék nem annak a folyamánya, hanem régi esztendők mulasztásából összegyűlemlett rettenetes teher, melyet most a nagy drágaság s általános elszegényedés közepett, hogy mi módon fog ez az igen szűkös viszonyok közt élő polgárság előteremteni: arról most még gondolkozni sem jó.

Sokan vannak, akik kárörvendve gunyolódnak most: no, nézzétek a hazafiaskodás, az adók megtagadásának következményét! Lám, megmondtuk mi, hogy nyögés lesz a vége a felbuzdulásnak.

Ezeknek legkevésbé van igazuk, mert, mint előbb említettük, a legrosszabb esetben is az ex-lex nem csinálhatott több adóhátralékot 2-3 száz ezer koronánál. Még mindig 700.000 marad kérdésben, mely ismételtük, régi büns mulasztások által halmozódott össze.

Ha a jelen állapotokat tekintjük is, megdöbbenve tapasztaljuk, hogy a város adóvégrehajtói folyton rójják az utcákat, de különös előszeretettel a külteleken lakó kis embereket, a napszámot, kisiparost, kisbirtokost és gyári munkát szorongatják évi 20-30 koronát tevő adójukért. Ezek rostelleve a zaklatást, többnyire, vagy

mondhatjuk kivétel nélkül fizetnek is. Ha némelyik restanciában marad, az állam követelése nincs voszélyeztetve, mert az a kis vagyon mindig kellő fedezetül szolgál s ezek a polgárok — merjük állítani — együtvéve sam tartoznak ma sem 50 ezer korona adóhátralékkal. A baj máshol gyökerezik.

Volt alkalmunk betekinteni kisebb kereskedők, apró vállalkozók s más, ugynevezett üzletemberek adókönyvecskéibe. Megütözéssel látjuk, hogy a majdnem semmi vagyonnal nem bíró üzletemberek között tucat-számra van olyan, kinek egész existenciája bár csak a bizományi üzletre és a napi forgalomra van alapítva, — tehát tulságosan is kétes, — 5-600 koronás adóhátralékban leledzik. És ezekkel szemben a végrehajtók is tehetetlenek. mert mit csináljon vele? Áruraktárát foglalja le? Akkor kiderül hogy nem az övé. Butorzatát, párnáját üsse dobra? Ettől az eljárástól ma a végrehajtó is irtózik. — Nem tartja humánus, emberi érzületével megegyeztethetőnek. Mit tegyen hát?

Megmondjuk. Nem a végrehajtó itt a hibás, hanem a rendszer. Az a rendszer, mely érthetetlen könnyelműséggel, felületességgel és belátáshiánnyal a kereskedők és kis vállalkozók százaúra évről-évre elviselhetlen terheket rótt, ezek adóját minden alkalommal fokozott mérvben emelte, anélkül hogy számotvetett volna az adóalany fizetési képessé gével.

Most ez az adópolitika eljutott a csödhöz. Megbosszulja magát, mert előre jövedőljük, hogy abból az egy millió koronányi adóhátralékból a fele elvész, — mint behajthatatlan törlésbe lesz hozandó, holott a behajtásra szánt kísérletek még rengeteg költséget és munkaerőt fognak felémészteni. Az állam tehát egyszerűen ráfog fizetni, de valószínűleg okulni fog a tapasztalandókból s adókievítő közgei jövőben óvatossában és nagyobb körültekintéssel járnak majd el, — mert jobb ha 20 korona biztosan befolyik az adóhivatalba, melyet az adóalany meg bir fizetni, mintha le kell írni 50 koronát, — melyet az adózó már nem bir elviselni. Megszökik előle vagy bármi módon, de kibujik a meg nem birt teher viselése alól. Mert az a 20 korona is, — mindenféle pótdókkal már 50 korona

Ezenkívül fenntartja emlékét a régi irodalomban Rimai Jánosnak ily című munkája: „Generosi ac Magnifici Domini Valentini Balassa de Gyarmath, ad Castra Strigoniendia iter procuratus. Az Nagyságos Gyarmathy Balassa Balintnac Esztergomai alá való keszueletei, keszueletében való Imádsága, s Mit példázon legyen az oe Feier voerfoelyes kamo-kából csináltatott Zászlója, kin Harphaival Dávid Király vagyon térden teledue oeszue fogott s felemelt két kezeiuel irna. Ad notam: Bocsásd meg Wr Isten ifjuságomnak vétkeit.“ Megjelent hely és évszám nélkül.⁹ Ebből is csak egyetlen példány maradt reánk, a Magyar Tud. Akad. könyvtárában.

Eredeti kézirat munkáját 1874-ben a Magy. tört. társulat zólyom-megyei kirándulása alkalmával Deák Farkas fedezte fel a br. Radvánszky család levéltárában,¹⁰ melyet 1879-ben a társulat „Balassa Bálint versei“ cím alatt díszes kiállításban adott ki.

Költőnk eredeti egykoru areképe fenmaradt Alsóhrabócon (Zemplén m.) néhai báró Balassa István (szül. 1845. meghalt 1895. apr. 6.) E sorok írója ezeltől 30 évvel mint a boldogult br.

körül jár, mikorra befizetésére kerül a sor.

Nem fog tehát célhoz vezetni a közigazgatási bizottság által kimondott ama határozat, mely szerint a pénzügyigazgató javaslatának elfogadásával városunk tanácsa ellen mondatik ki a felelősség. Illuzió az egész, amely a gyakorlati életben eredményre nem vezet.

A vagyonnal bíró polgárral nem lesz baja a hatóságnak, a vagyontalanok adóját pedig a tanács sem fogja megfizetni, de az állam adókievítő közgei fogják megtanulni: hogy javaslatokat ezentul a legszigorubb tárgyilagossággal és a való-ságos jövedelemnek, ne a képzelt-belinek bevonásával tegyék meg az adókievítésnél. Az egy millió koronák mellett végeredményül nem a polgárság, de a pénzügyi hivatalok fognak tehát vakarózni.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Sátoraljanj hely, 1906. aug. 16.

Rendes közgyűlése volt csütörtök délután a városi képviselőtestületnek. A tárgysorozat, minek pontjai többé-kevésbé csak alaposan meg-hányt-vetett szerződésdöntések formai jóváhagyása körül forogtak, bizony nagyon gyér számmal hozták össze a városatyákat. Része van benne kétségekívül a nyári melegnek, mi a lelkiismeretes munkától visszatartja a még ugy nekigyürkőzött energiákat is, ha nobile officiumról van szó; meg aztán a tárgysorozat is híjján volt minden olyan pontnak, mi valamelyes mozgalmasságot vihetett volna be a tanácssterembe. Nem érhet hát gáncs minket sem, hogy csak konstataljuk a lanyha érdeklődést és minden rovas nélkül meggyünk el mellette. Hja, a nagy meleg!

Részletes tudósításunk a következő:

Dr. Bánóczy Kálmán, helyettes polgármester 3 órakor nyitotta meg a közgyűlést. A tárgyalást a „Veres ökr“ épületének megvétele és a gróf Vallis Gyuláné által aján-dékozott, ugy nevezett „Cserepes koreszmá“-ra vonatkozó vásárlási, illetőleg ajándékozási szerződések meg-

vitatásával kezdték és azok elfogadására szeptember 4-ére közgyűlést tüztek ki. — A vízvezetési szolgálati medence részére szükséges terület megvásárlásának ügyét olyképen intézték el, hogy beható tárgyalás után a dr. Hornyay Béla és Hornyay Odón ajánlatával kapcsolatos szerződések megkötését rendelte el a képviselőtestület. Így hát nem késleltetheti többé a városi vízvezeték megvalósítását semmi ilyenmü akadály.

A cselédügy rendezését célzó szabályrendeletet elfogadta a közgyűlés, ugyszintén azokat, melyekkel a város a magasban dolgozó munkások testi épségét kívánja megóvni. A mázsálási díjak megállapítása, beszedése, kezelése és ellenőrzése tárgyában benyújtott szabályrendeletét a tanácsnak jóváhagyás végett a vármegyei törvényhatósághoz terjeszti fel a képviselőtestület.

Részletes, beható tárgyalás alá vették a továbbiak során a belügy-miniszteriumnak azt a leiratát, mely egy éveten fontos szociális problémát, a hét éven felüli s elhagyatott-nak nyilvánított gyermekek segélyezését akarja rendezni. A közigazgatási és rendészeti bizottság véleményes jelentése és a városi főjegyző előterjesztése alapján, elhatározta a képviselőtestület, hogy szabályrendeletet alkotott e tárgyban. A miniszteri leirat intencióinak megfelelően, hogy az alap szaporitassék és a gyámpénztári tartalék le nem kötött jövedelmeit községek között kioszt-hassa a város, a megyei törvényha-tósághoz majd föliratot intéz a képviselőtestület az ez iránybani jóvá-hagyás végett. Egyben elrendelte a közgyűlés, hogy az 1901-iki évtől kezdődőleg az idevágó jövedelmek a szóbanforgó alaphoz csatoltassanak; a községek közötti kiosztásnál meg az állami egyenes adók arányában való eljárást tartja a legcélravezetőbbnek.

Akad egy oly mozzanata is a közgyűlésnek, minek folyamán a néhai Kristóffy uralom egy Ujhelybe rendelt exponense, Diner Ákos, rend-örkapitány fölött tért napirendre a képviselőtestület — gyilkos közöny-nyel. Ez a t. c. ur a rendőrség ujja-szervezésére vonatkozólag, egy terve-zetet küldött meg a városnak, mit a közgyűlés tekintettel Diner ujhelyi szereplésére hallgatón — béke ham-vaira — félre tett.

vel a sor és strofa alakításokban (mely jobbára hangsúlyon alapszik) a legnagyobb változatossággal és csin-nal találkozunk nála ugy, hogy öt kell lantos költészetünk-, különösen pedig a világi dal megalkotójának tar-tanunk.“

Azt el kell ismernünk, hogy Balassa nyelve oly tiszta, mintha a ma-gyaron kívül mást nem is tudott volna, változatos eleven, tárgyhoz illő, mintha nem is Tinódyinak, Illo-vaynak lett volna kortársa.

Megemlékezem egyetlen fiáról, Jánosról is, kiről Balassa Bálint ré-gibb életirói azt állították, hogy gyer-mekkorban halt el, pedig ez téves állítás, mert az apját tul élte. A br. Sennyey család levéltárában van négy magyar levél, melyet 1597-ben Nap-rágyi Demeter „erdéli pwpök“ irt Balassa Máriához, Paczoth András-néhoz, a Bálint nővéréhez, melyben a kis Balassa Jánost kéri magához nevelés végett.¹¹ 1602. január 23-án nagybátyja, Dobó Ferenc végrendel-kezésében Sárospatak várát és ura-dalmát reá hagyja.¹²

Fiatalon halhatott el, mert neve többé elő nem fordul.

Feöldi Doby Antal.

¹¹ Századok 1873. 254 lap.

¹² Hazai oklevéltár 282.

⁹ Halálát Szabó Károly: R. M. K. 404 lap május 26-ra teszi.

¹⁰ Szabó Károly R. M. K. idézett hely.

¹¹ Szabó Károly R. M. K. idézett hely.

⁹ Szabó Károly R. M. K. idézett hely.

¹⁰ Ismertette: Századok 1875. I. füze-tében.

¹¹ E kedves fiam elhunytával földi büsz-keségem s reményem hullt porba.

RÉTAY és BENEDEK

Oltárépítő és templomberendezési műintézete, egyházi szerek és zászlók gyára, elvállal templomok teljes berendezését, felszerelését, kifestését és kikövezését.

BUDAPEST, IV., VÁCZI-UTCZA 59. SZ.

Néhány apró, jelentéken és több rendbeli illetőségi ügy elintézését megelőzőleg a rendőrkapitány és a tanács előterjesztésére a bérkocsik számát felemelte a képviselőtestület, még pedig a kétfogatúkat 22-re, az egyfogatuúkat pedig 10-re. E lépést a város napról-napra növekvő forgalma tette indokoltá.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

z.

Vándor tárlat Sátoraljaujhelyben

Előzőleg már említést tettünk lapunkban arról, hogy a Felsőmagyarországi Vándortárlatok igazgatósága Eperjes, Sátoraljaujhely, Gyöngyös, Eger, Miskolc és Kassa városokban hazai művészek képeiből vándorkiállításokat rendez. Megállapodás szerint a tárlat ideje Sátoraljaujhelyben 1906. novemb. 29. — december 9-ig tart. A tárlatok igazgatósága ez alkalomból folyólag a hazai művészekhez az alábbi szövegű felhívást intézte:

Igen tisztelt Művész urak!

Van szerencsém Önöket értesíteni, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur folyó évi 44998. sz. alatt elrendelte, hogy az Országos Magyar Képzőművészeti Tanács a vándortárlatoknak a budapesti műcsarnokban együtt lévő anyagát az állami vásárlások szempontjából megtekintse. Kérem tehát az igen tisztelt Művész urakat, hogy a miniszter ur ő nagyméltósága ezen egyes elhatározását tudomásul venni méltóztassanak.

Értesitem továbbá az igen tisztelt Művész urakat, hogy a kiállítandó műtárgyak tűz ellen katalógus szerinti teljes értékükben biztosítani fognak. Minthogy azonban a biztosítás ilyenformán tetemes áldozatokat kíván a kiállítás igazgatóságától, tisztelettel kérem, hogy az el nem adható műtárgyak árát a tűz ellen való biztosításra csak a tényleges értékben méltóztassanak bejelenteni.

A műtárgyak, mint ezt a Társulat körlevelében és hírlapok útján is közölte, szeptember hó 1-én este 6 óráig szállítandók be a műcsarnokba. Egy-egy művész urtól az első kiállításra — Egerbe — legfeljebb három műtárgyat fogunk elfogadhatni, ez azonban nem zárja ki, hogy a jury több műtárgyat is el ne fogadjon, mert — minthogy az időközben megvásárolt képeket és szobrokat pótolnunk kell — bizonyos tartalékra is van szükségünk.

Nagybecsű tudomásukra van szerencsém azt is hozni, hogy a kiállításnak, mint vándortárlatnak ünneplés megnyitása Egerben fog lefolyni és pedig a korábbi megállapodások ellenére nem szeptember 22-én, hanem Apponyi Albert gróf ő nagyméltósága kívánságára, ki a megnyitásra meg fog jelenni, szeptember 20-án.

Kérem azon Művész urakat, kik a megnyitási ünnepeken részt ohajtnak venni, hogy ezen elhatározásukat folyó évi szeptember hó 10-éig a műcsarnok titkári hivatalánál bejelenteni méltóztassanak, mert azon urak, kik ezen bejelentés nélkül fognak leutazni, a nagy érdeklődés és a nehéz helyi viszonyok miatt nem számíthatnak Eger város közönségének szives vendéglátására.

Végül, mint ezt már mult évi december hó 30-án is megküldött körlevelemben tettem, ezuttal is kérem az igen tisztelt Művész urakat, hogy műtárgyaikat arait lehetőleg mérésükkel méltóztassanak. A hat város és vidékének közönségében a tárlat iránt való érdeklődés és vásárlási kedv már most is nagy s ha az urak ezen kérésemet figyelmükre méltatják, semmi kétségem sincs az iránt, hogy a tárlatot mindnyájunk meglegedésére fogjuk bezárni.

Miskolcon, 1906. évi július 28. án.

Hazafiai üdvözléssel:

Balogh Bertalan.

HIREK.

Halálos szerencsétlenség fürdés közben.

A Hernád áldozatai.

— Saját tudósítónktól. —

Megdöbentő szerencsétlenségnek híret vesszük a szomszédos Abauj vármegyéből. A nyár szomorú szenzációi azok a végzetes fürdés, mikor a szeszélyes hullámok ifjú életet pusztítanak el és miknek sora a legutóbbi napokban is egy tragikus esettel gyarapodott. Egy közismert, általános tiszteletnek örvendő ujhelyi családot érint közelről az a halálos szerencsétlenséggel végződött fürdés, minek meghatározó részleteiről az alábbiakban adunk tudósítást.

Bodókövávalján nyaral Widder Gyula sátoraljaujhelyi gyógyszerész két gyermeke és azok nevelőnője: Gábor Mártha boroszlói származású fiatal leány és Brachfeld Arthurné, Widder sógornője. Ugyancsak ott nyaral özv. Friedmann Ignácné, Lilly nevű leányával, kiknek ott saját nyaralójuk van, míg a Widder család Harsányiékénél lakik. E két család évek óta minden nyáron felkeresi Bodókövávalját, hol a nyári kellemességek közül különösen a fürdőzésnek hódoltak. Ugyszólván naponta kijártak a Hernárhoz, melynek hűs habjaiban kerestek enyhülést a forróság ellen. — Így történt ez folyó hó 14-én, kedden délután is.

Brachfeldné a Widder-gyermekekkel, Friedmann Lillyvel és a fel-tűnően szép 20 éves nevelőnővel kocsin ment az 1/4 órányira fekvő Hernárhoz fürödni. A kocsi a parton maradt, míg a többiek fürödtek a folyóban, a Tuzsa nevű pusztá közelében. Jókedvvel, vígan élvezték a fürdés gyönyörűségeit, midőn a nevelőnő hirtelen a víz alá merült. Egy vizalatti örvény rettenetes erővel ragadta el a szerencsétlen leányt. A töle alig néhány lépésnyire fürdőző Friedmann Lilly azonnal segítségére sietett, ám vesztére, mert az örvény őt is elragadta.

A borzalmas látványnak tanuja volt Brachfeldné is. Nyomban a lányok segítségére akart sietni, de a két apró gyermek oly erővel kapaszkodott fürdőruhájába, hogy egy lépést sem tehetett. A kétségbeeséstől megriadt fiatal leánykák mintha érezték volna, hogy nagynénjük is örvénybe kerül, ő is menthetetlenül elvész, ha engedik. És általkarolták, ruhájába fogódtak akkora erővel, hogy Brachfeldné mikorra a gyermekek karjait lefejtette magáról, a két leány már a víz alá merült és csak egy szalmakalap uszott a felszínre. — Midőn kétségbeesett kiáltására a kocsi előkerült, már késő volt; az örvény legyűrte két vergődő, szerencsétlen áldozatát. A közeli faluból előhívott emberek hasztalan kutattak éjjeli 1 óráig a két fiatal leány teste után, mélyen magába temette azokat a gyilkos Hernád. Csak másnap találták meg a két holttestet, egy néhány lépésnyire attól a helytől, hol az örvény elragadta őket.

A borzalmas eset hire egyhamar elterjedt az egész környéken, mindennél száználmat és részvétet keltve. Kedd óta izgalomban van Bodókövávalja vidéke. Nem beszélnek más-

ról, mint a tragikus véget ért két fiatal lányról s a jámbor falusi nép kiszinezve, képzeletének alkotásaival megtoldva, adja elő az amugy is borzalmas esetet.

Gábor Mártha anyját táviratilag értesítették viruló lányának váratlan haláláról. Temetése szerdán délután történt Bodókövávalján az egész falu és környék óriási részvétele mellett. Friedmann Lilly holttestét Temesvárra szállították, a hol a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra a tegnapi nap folyamán.

A szerencsétlen véget ért Friedmann Lilly rokonságban áll az ujhelyi Widder és Fried családokkal; rendkívül képzett, szeretetreméltó fiatal nő volt, kinek amatőr-festményei legutóbb a milánói kiállítás tárlatán is ki lettek állítva.

A szerencsétlenségről Widder Gyulánét sürgőnyileg értesítették, ki rögtön oda utazott.

— **Nemzeti ünnep.** Augusztus 20-án, az első magyar király emlékeztétét ünnepli a hálás nemzet. E napot a törvényhozás nemzeti ünneppé avatta. De kegyelettel üli a szent király emlékeztétét a kath. egyház is. Sátoraljaujhelyben a plebánia templomban e napon tartatik meg a szokásos évi bucsu. Az istentiszteletet sorrendje a következő: Reggel 8 órakor énekes nagymise. D. e. 10 órakor szentbeszéd, tartja Petsár Béla sárospataki káplán. Predikáció után körmenet, majd főpapi mise, melyet Hiszem Kálmán tőkeresesi apát-esperes pontifikál nagy papi segédlettel. Mise alatt a helybeli katolikus kör dalárdája énekel Szappanos Imre kántor vezetésével. — Délután 3 órakor vecsernyével fejeződik be az ünnep.

— **Augusztus 18.** Magyarország királya a mai napon 76-ik életévét töltötte be. Királyunk születésének évfordulója alkalmából széles e hazában ünnepi isteni tiszteletet keretében kérte a loyális magyar nép a királyok királyának áldását a felkent uralkodóra. Sátoraljaujhelyben a hivatalos főisteni tisztelet ma d. e. 9 órakor vette kezdetét a plebánia templomban, mely alkalommal az ünnepi misét *Katinszky Géza* apát főesperes teljes papi ornatusban végezte növendékpapok segédletével. Azután a többi templomokban tartattak hálaadó isteni tiszteletet. Az ünnepi misén megjelent *Thuránszky László* vármegyei főjegyző vezetésével Zemplén vármegyei tisztségviselői kara, ugyszintén a helyi állami hivatalok személyzete is, a hivatalfőnökök vezetése alatt. Kivonult az itt állomásozó honvédszázalaj egy diszszázada *Lakatos Béla* százados vezénylete alatt, mely mise közben üdvövésekkel emelte az ünnep fényét, míg a tisztikar a polgári tisztviselőkkel együtt részt vett a templomi istentiszteleten.

— **Nagyboldogasszony napi bucsu.** F. hó 15-én, Nagyboldogasszony napján ezuttal nem a klastrom templománál, mely tudvalevőleg zárva van, hanem a róm. kath. plebánia templomnál tartották meg a bucsut. A bucsunak jó idő kedvezett s azon nemcsak a helybeli közönség, de a környékbeli ájtatos hívők egész sokasága vett részt. Az ünnepi ruhába öltözött nagy bucsujáró közönség csak

a déli órákban oszlott szét a templom elől.

— **Változások a sátoraljaujhelyi főgimnázium tanárikarában.** A kegyes tanítórend központi kormányja az 1906/7. tanévre már megállapította a rendi középiskolák tanári testületeinek beosztását. A sátoraljaujhelyi főgimnáziumnál az általunk már eleve jelzett igazgató változáson kívül egyedül *Elekes Pál* világi tanár távozik az intézettől, kinek helyére a rendi kormány *Kolozsváry Jenő* kegyesrendi tanárt küldte ki Sátoraljaujhelybe. A tanári kar többi tagjai mind maradnak.

— **Tűz a pezsgőgyárban.** Folyó hó 16-án déli 12 óra után óriási füstfelhő jelezte, hogy a gr. Hardenberg-féle kert irányában nagy tűz van. A kíváncsi nép csakhamar csapatostul sietett a tűz irányában, ahol rövid idő alatt óriási közönség verődött össze. *Szóllósi Tivadar* pezsgőgyára gyuladt ki az épület északi oldalán. A tetőzet, bár cseréppel volt fedve, hirtelen lángra lobbant és egyszerre gyújtotta meg a padláson felhalmozott faladákat, melyekben nagyobb mennyiségű bor volt. Mintegy 200 hektoliter bor semmisült meg a tűz alkalmával, azonkívül több gyári felszerelés és nagyobb mennyiségű hordó pusztult el. A tűz nagyobb arányokat szerencsére nem öltött; különben nagy veszedelem fenyegette a gyártól délre eső, zsindelelyel fedett épületeket. Ezeket a házakat azonban többnyire a lakók és a *Frisz Heiman* parancsnoksága alatt kivonult tűzoltóság sikerrel megvédte. A gyár biztosítva volt és így a tűz által okozott kár megtérül. A tűz keletkezésének okául gyujtogatást emlegetnek. Ez irányban különben a rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Mikor lesz a fősorozás?** Az 1885. évfolyambeli, amint azt *Bolgár Ferenc* honvédelmi államtitkár rendelete közli, október hó 10-étől november hó 30-áig terjedő időszakban kerülnek sor alá.

— **Versenykuglizás és hangverseny.** A „Gyártelepi zene-, dal- és önképzőkör“ kitűnően sikerült versenykuglizást rendezett szerdán, Nagyboldogasszony délutánján a kör tulajdonát képező *Tulipánkertben*, szép számú és díszes közönség részvételével. A versenyben nemcsak a körtagjai és pártoló tagjai vettek részt, de szívesen hódolt a szép sportnak a megjelent közönség is és hogy mily kitarással azt legjobban igazolja az összes dobások száma, mely mintegy 400-ra rugott. A díjakat Nagy Ferenc és *Fridrich József* nyerték el. A közönség késő estig szórakozott a szép és kitűnő levegőjű kertben, gyönyörködve a kör zenekarának játékában. Ugy halljuk, a kör vezetősége tekintettel az eddigi nagy érdeklődésre, állandósítani akarja a vásár- és ünnepnap délutáni összejöveteleket és hangversenyeket, melyeket előreláthatólag a közönség még fokozottabb mértékben fog ezután pártfogolni.

— **Tűzek.** Folyó hó 12-én délután 4 óra tájban a Karla-tanyai szérüskertben lerakott és herceg Windischgrätz Lajos tulajdonát képező árpa-kazal ismeretlen módon kigyuladt, minek következtében 750 kereszt árpa mintegy 4000 korona értékben elégett. Az oltás munkálatait nagyon megrehezítette a vízhiánya. — Ugyancsak a hercegi tanya közelében lerakott bükköny-kazal gyult meg aug. hó 14-én. A bükköny azért fogott tüzet, mert nedves állapotban volt kazalba rakva. A tűz mintegy 500 korona értékű bükkönnyt semmisített meg.

— **Jótekonny táncmulatság, színelőadás- és hangverseny** rendez ma este Tolcsva város közönsége, a lapunk legutóbbi számában jelzett tartalmas programmal; a rendezőség, élén *Bolgári Andor* városi jegyzővel — mindent elkövet a mulatság sikerének érdekében, amely az előjelekből ítélve nem is fog elmaradni.

— **Női zenekar Sátoraljaujhelyben.** Egy 10 tagból álló női zenekar érkezett aug. hó 16-án városunkba és azóta a „Club” kávéházban hangversenyez esténként 8 órától kezdődőleg mindég zsufolt hallgatóság előtt. A zenekar-társaság méltán megérdemli a pártolást, mert kitűnően van szervezve és szebbnél szebb magyar és classzikus darabokat játszik. Megemlítésre méltó, hogy a társaságnak egy világtalan karmestere van, ki a zongorán oly remekül játszik, hogy bármely zongora-művészek is dicséretére válnék. A társaság még három napon át fog folytatódni a „Club” kávéházban játszani, melyre az érdeklődő közönség figyelmét felhívjuk.

— **A helybeli fodrászok közös megállapodás folytán elhatározták,** hogy tekintettel a nemzeti nagy ünnepnapra, hétfőn, Szent-István napján, üzletüket zárva tartják.

— **Lezuhant a szekérről.** Orosz Sándor dombrádi származású földműves gabonát szállított két lovas szekéren. Amint szekérével az országúton haladt, két bivaly jött vele szemben, melyeket egy kis fiu hajtott. A lovak, amint a bivalyok közelükbe értek, hirtelen megbokrosodtak és vágatva száguldottak egy táviró-pózna felé, melybe a szekér fennakadt és hirtelen felborult. A szekeren ülő Orosz Sándor abban a pillanatban a lovak közzé, onnan pedig a szekér alá zuhant és súlyosan megsérült. Arra járó emberek szedték fel és lakására szállították, a honnan behozták a helybeli Erzsébet közpórházba. Nejét, aki szintén a szekeren ült és a földre zuhanása közben megsérült, — otthon ápolják.

— **Cimbalmozni vágyók figyelmébe!** Több érdeklődő kívánságának teszünk eleget, a midőn közreadjuk, hogy Werner Sárka cimbalom-magániskolájába a beiratkozások az 1906—1907. tanévre már folyó augusztus hó 29-én megkezdődnek. A rendes oktatás pedig szeptember hó elsején veszi kezdetét.

— **Gyermekünnepély Gálszécsen.** Folyó hó 14-én a gálszécsi óvó iskolában megkapóan szép gyermekünnepély volt. A jelen volt szép közönség valóban élvezettel nézte az apróság kifogástalan, szórakoztató játékait; de gyönyörteljes volt a verselések áradata is. A szép eredményért dícséret illeti Eperjessy Elemérné övönőt ki fáradságot nem ismerő munkálkodása s tapintatos bánásmódja által elérte azt, hogy a gyermekek koruknak megfelelő tudással lépnek át az elemi iskolába. — Az ünnepély végeztével az övönő megérdemelt ovációban részesült.

— **Halálos végű baleset.** Folyó hó 5-én halálos végű baleset érte Komárczi Simon nevű 75 éves munkás napszámost. Ugyanis mikor a Szerencs felé este fél 10 órakor induló vasúthoz sietett, a sárospataki városház előtt levő vízvezeték fedő lemezbe megbotlott s oly szerencsétlenül ütötte fejét az aszfaltba, hogy szürnyet halt.

— **Csendőrségi szemlék.** A vármegye területén lévő csendőrszaksz- és őrsparancsnokságok most vizsgálja meg Dobos Gyula százados, a kassai csendőrkörület törzstisztjelöltje. Szerencsén 10- és 11-én, Sátoraljaujhelyben e napokban szemlélte meg a csendőrszakszparancsnokságot.

— **Szerencs a szerencsétlenségben.** Boros Alajos, szerencsi cukorgyári ácsmester f. hó 9-én délben, míg társai ebédeltek, felment a gyár tetején épített önműködő répa mérlegnél valami deszkát megigazitani. E közben megcsuszott és 25 méter mélységbe zuhant le. Különös szerencséjére azonban, Borosnak egy kis jelentéktelen surlódáson kívül semmiféle komolyabb baja nem történt.

— **Dunky fivérek es. és kir. udv. fényképészek műterme Sátoraljaujhely főter 9.**

— **Vidéki szülőnek tudomására hozom,** hogy 1—2 fiu, vagy leány tanuló teljes ellátást nyer házamban; kívánatra külön német, francia és zongora tanításban is részesülhet. Szabó Jakab ig. tanító.

— **Néhány polgári iskolai, vagy gimnáziumi tanulót szept. 1-től teljes ellátásra elfogadok.** Tudakozódni felőlem sógoromnál, Gárdos Mór tanítónál, lehet. Weinberger Róza.

— **Orvosi körökben már rég ismert tény,** hogy a *Ferencz József keserűvz* valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan *Ferencz József keserűvizet*.

— **Pármal ibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcbőrt finomítja, üdíti ugyanarra, hogy még a legérzékenyebb arcbőrűek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árértékű külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér 3 darab 2 kor. 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható: Sátoraljaujhelyen, *Hrabéczy Kálmán* drogériájában.

Menyasszonyi-selyem

85 kr-tól 11 ftt 35 kr-ig, méterenként minden színben. Frankó és már megvásárolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordulással.

HENNEBERG selyemgyáros, Zúrieh

IRODALOM.

A „Zenélő-Magyarország” zene-műfolyóirat ma megjelent 317. füzeté a következő értékes zenemű-újdonságokat közli: I. Lányi Ernő op. 157. „Szívem Marcsa ha lehet,” — városligeti csárdás, mely csárdás bár csak 3 napja jelent meg, máris ettől hangos egész Budapest és a Városliget; s rövid napok mulva ez lesz országsszerte a legnépszerűbb nóta. 3 vers szakasz szövegét a fiatal de nagy tehetségű poéta, Sassy Csaba írta s első versszakát érdemesnek találjuk leközozni, amely így szól:

Szívem Marcsa ha lehet,
Szombat este gyere ki a ligetbe.
Hagy hajtom a fejemet
Szerelmesen dobogó kis szivedre.
Ráfáragom a legelső lócára,
Pesti lánynak, szobalánynak, nines párja.
Szívem Marcsa, ha lehet,
Szombat este gyere ki a ligetbe.

II. Egbert van Alotyne, (a „Navajó” világhírű szerzőjétől), „Seminola” amerikai induló. A pompás zeneműfolyóiratot, melynek minden száma 10—12 oldalon a legújabb s népszerű zene-újdonságokat közli — minden zongorázó figyelmébe ajánljuk. Havonta két füzet, negyedévben 6 füzet 3 kor. előfizetésért. Egyes füzet 6 és mutatványszám ára 1 korona. Előfizetési a most folyó 27-ik félévre, valamint kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 316 füzetről ingyen és bérmentve kapni (Klökner Ede) a „Zenélő-Magyarország” zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII., József-körút 22/24.

Az „Adalékok Zemplénvármegye Történetéhez” c. havi folyóiratunknak 1906. évi XII. évfolyamának május és június havi füzeté a következő tartalommal jelentek meg: 1. Avaruralom Zemplénben. Irta: *Czirbusz Géza* dr. — 2. Zemplén a Váradi Regesztromban. (VII.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 3. Zemplén vármegye történeti földrajza. (LXXIII. közl.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 4. Béke-tárgyalás 1705. és 1706-ban Leopold császár és Rákóczi fejedelem közt. (Vége.) Közli és magyarítja: *Dongó Gy. Géza*. — 5. A dicső Rákócziakról. (VI.) Irta: *Feöldi Doby Antal*. — 6. Zemplén vármegye az elnyomatás alatt. (3. folyt.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 7. Kazinczy Lajos honvéd-tábornok élete. (3. folyt.) Irta: *Becske Bálint*. — 8. Szemere Pál

diétai követ Diáriuma 1681-ből. (VII.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 9. Szerencs város leírása. (VIII.) Irta: *Kassay József*. — 10. A „Zempléni Casinó”-nak tőrsztagjai 1831-ben. (V.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 11. Olasz-Liszka Diáriumból. (XXIV.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 12. Adatok az 1831. évi kolera történetéhez. (I.) Közli: *Andorko János*. — *Levelesláda*. — 13. Boesky- és Thökölly-levelek a vármegye levelestárából. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 14. Birtokadományozás Töke-Terebesen 1608-ban. Közli: *Miskolczy Simon János*. — 15. Adatok S.-A.-Ujhely XIV—XVIII. évszázbeli birtoktörténetéhez. (XI.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 16. A Rákóczi-adománylevelekből. (XLIV.) Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 17. Egy Waffen-Pass 1858-ból. Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 18. A homonai Drughely-birtok történetéhez. Irta: *Dudás Gyula*. — *Tárca*. — 19. Emlekezés *Andrássy Gyula* grófról. Irta: *Parnói Molnár István*. — 20. Adatok a céhek történetéhez és házi szokásaihoz. (I.) Irta: *Feöldi Doby Antal*. — *Csarnok*. 21. A Némahegy és a Gyilkos. (2. folyt. és vége.) Irta: *Füredi Ármán*. — 22. Egy szakállas kuruc puská. (Képpel.) Irta: *Dongó Gy. Géza*. — 23. A szerkesztő postája. — *Függelék*. — A fényes Rákóczi-nemzetség családfája. (Az I. és II. tábla.) Összeállította: *F. Doby Antal*. — *Előfizetési ára félévre 3 korona, egészévre 6 korona*. — Az „Adalékok” eddig megjelent füzetéhez készült díszes bekötési táblák kiadóhivatalunkban (Főter 9. sz.) folyton kaphatók.

Uj iskolai Atlaszok. Kozma Gyula tanár „Képes Földrajzi Atlasz” és „Kis Képes Atlasz” az elemi népiskolák III—VI., illetve III. osztálya számára az új tanterv alapján a földrajz tanítás megkönnyítésére iskolai Atlaszokat szerkesztett, a melyeknek használatát a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a jelzett iskolák számára 49,967/1906. sz. a engedélyezte. A III—VI. oszt. nagyobb Atlasz: ára 1 kor. 60 fill. A III. oszt. kisebb Atlasz ára 80 fillér. Ezt a tartalmilag gazdag, színes képekkel illusztrált és minden tekintetben izlées kiállítású műveket ajánljuk a tanítói kar figyelmébe.

TANÜGY.

— **Lemondás.** *Spotkovszky Károly* helybeli főgimnáziumi tanár, a sátoraljaujhelyi állami polgári leányiskolánál viselt rajztanári állásáról lemondott.

— **Államsegélyek.** A vall. és közokt. m. kir. miniszter újabban a következő államsegélyeket utalványozta: a gálszécsi ev. ref. tanító fizetés kiegészítésére évi 372 koronát, a bacsói gk. tanítónak ugyan e célra évi 430 K. és a bodrogmezői gk. tanító korpótlékának fedezésére évi 200 koronát.

— **Kovács Ferenc.** †. A zemplénvármegyei tanítói kar nesztora, *Kovács Ferenc* sárai ref. tanító életének 76. évében e napokban elhunyt. A megboldogult végig küzdött a szabadságharcot. Mint pataki theologus fogott fegyvert 1848-ban a haza védelmére. A szabadságharc leveretése után tanítói pályára lépett, hol eredményes, áldásos munkában 53 évet töltött. A közbeesülésben állott derék kulturharcos mellét nem ékesítette érdemkereszt, — csak tisztelet szeretete vont fényugárt nemes homlokára. A babér mely sirját díszíti, nem felsőbb kegynek, hanem hálás tanítványok nagybecsülésének a jele.

— **Áthelyezések.** *Barkóczy Etel* szinnai állami népiskolai tanítónő a vall. és közokt. m. kir. miniszter a zborói népiskolához, *Freiberger Erzsébet* szásmátéi állami tanítónőt pedig a szinnai népiskolához helyezte át.

KÖZGAZDASÁG.

Heti jelentés a tőzsdéforgalomról és a pénzücről a Zemplén részére.

(A „Hermes” jelentése.) A bécsi osztrák hitelintézet, a monarchia legelső pénzintézetének, a lefolyt hét elején közzétett félévi mérlege, mely az elmúlt év első feléhez képest kb. 1 millió koronányi bevétel többletet tüntet fel, igen kedvezően hatott a tőzsde irányzatára és főleg vezető értékekben mutatkozott áremelkedés. E szilárd hangulatot támogatta még az a körülmény is, hogy a kedvező időjárás következtében az aratás és eséplés az ország legtöbb vidékén a várakozásokat felülmúló eredménnyel fejeződött be, úgy hogy a termésbe vetett remények igazolást nyertek. A tőzsde a nyári idény következtében mindamellet üzletellen volt, általános azonban az a nézet, hogy a holt idény lejártával, feltéve, hogy valamely ezt megakadályozó, vagy ellensúlyozó esemény nem áll be, a tőzsdének határozott megszilárdulása várható.

Az osztrák és magyar hitelrészenyeken kívül főleg vasuti értékekben fejlődött ki némi üzlet, mivel a kedvező terméseredmények következtében az e nemű vállalatoknak előreláthatólag kedvező évre van kilátásuk. Emelkedtek ezen kívül az Első Magyar Általános biztosító társaság részvényei is, míg a többi részvényekben alig fejlődött ki üzlet, minek következtében az árfolyamok változatlanok maradtak.

A pénzücrökben az elmúlt héten ismét drágulás állott be és ámbár az Osztrák-magyar bank hivatalos kamatlábát mindeddig nem változtatta meg, mégis a magánkamatláb 5 százalék fölé emelkedett és további emelkedés is várható. Ennek következtében az Osztrák Magyarbank vezetősége is kényszerítve lesz a hivatalos kamatlábat még ősz előtt felemelni.

A hét legnevezetesebb árfolyamváltásai a következők:

4 százalékos magyar koronájára: 95; Osztrák hitel részvény: 672; Magyar hitel részvény: 815; Osztrák Magyar államvasut: 673; Salgótarjáni köszénbánya részvény: 638; Első magyar biztosító részvény: 9975; Déli vasut részvény: 167.75.

* **Szilágyi Diskant,** miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóira, valamint legújabb „Villám” centrifugális bogozó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendők különösen a cég által feltalált és készített „Kossuth” „Kincsem” és „Hegyalja” borsajtók nem különben a nagy üzemi préseléshez készített Rákóczi „kettős kosaru” sajtók, a melyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtó felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, 1902. évi egri és a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállításán a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel lettek kitüntetve. A cég izlées árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

H. Helyben. A beküldött vers közölhetően.

„Szélmalom harc” beküldőjét nevének közlésére kérjük, mert névtelenül beküldött közleményeket nem adhatunk ki.

G. M. Helyben Mai számunkról lekészt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Ha „Zacherlint“ kérsz, melynek nagy a hira,
Nyájas olvasónő, soh' se vedd „kimérve“;
Eredeti csak az, a mely üvegben van.
Es a gyártó védjegyével ellátva van.

Hogy nyugalmad legyen éjjel és nappal
És ne kinozzon téged semmiféle rovar
Keress fel mindenütt csakis azt a boltot,
Ahol meglátod a „Zacherlin“ plakátot.

Faeladási hirdetemény.

A gróf Hadik-Barkóczy hitbizományi uradalom tulajdonához tartozó és Zemplénmegye, Felsőkázmer község határában fekvő **osztrohov** nevű erdőben ki és megjelölt 825 darab tölgyfából kitermelhető műfának tövön való eladása iránt 18150 korona kikiáltási ár mellett folyó évi **augusztus hó 29-én** délelőtt 10 órakor az uradalmi erdőhivatal irodájában Varannón, írásbeli zárt ajánlatok útján nyilvános árverés fog tartatni.

Varannó, 1906. évi augusztus hó 29.

Uradalmi Erdőhivatal.

MEGHIVÁS.

A Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár
részvényesei

1906. évi szeptember hó 16-án délelőtt 11 órakor
az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghívatnak.

Tárgy:

Egy felügyelő-bizottsági rendes és egy póttag választása.

Sátoraljaujhely, 1906. augusztus hó 17.

Meczner Béla.

Tavaszi és nyári szezonra!

ajánlom **gőzre berendezett**
évek óta jóhírnévnek örvendő férfi-, női-, gyermek-ruha és mindennemű
vegyi ruhatisztító-intézetemet,

ahol is elfogadok férfi-, női- és gyermek-ruhaneműeket tisztításra, u. m. utczeni, bálai és alkalmi, valamint a legdiszesebb ruhaneműeket bontás nélkül.

Festésre elvállalok mindenféle női- és férfi-ruhaneműeket bontás nélkül, bármilyen divatos színek megfestésére.

Ajánlom **güvrirozó gépemet** a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. Güvrirozni elvállalok mindenféle **szöveteket, selymet, moll, batiszt és kreppet** egész 150 centiméter hosszúságig.

Csipke-függönyök a legnagyobb gonddal tisztítatnak és gőzhengeren vasaltatnak.

Hímzett kézimunkák is a legolcsóbban tisztítatnak. Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva maradtam Mély tisztelettel

Rakovszky Sándor,

Sátoraljaujhely, Beresényi-utca, saját házámban.
A megyeház háta megett, a fogházszal szembe.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.

Világkiállítás Szt. Louis 1904 legjobb kiínt. Grand Prix

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyetlen gyártás: Fritz Schulz, Jena, Lippe, Silesien, Thüringen

Szegő Sándor divatáruháza Sátoraljauhely (főtér).

Legnagyobb választék uri- és női divatcikkekben és fehéreneműekben.

Állandó óriási választék:

bluzok, angol aljak, kosztümök
és pongyolákban.

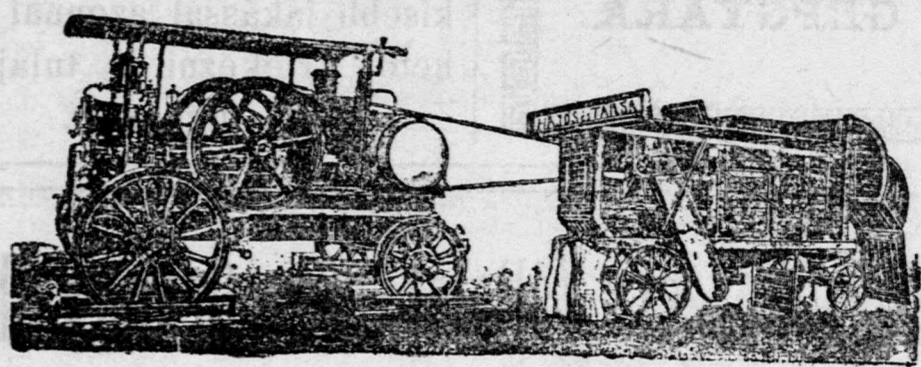
Vászonajjak.

Csipkék, szallagok, ruhadiszek

és
hozzávalók.

☛ Nap- és esőernyők. ☛

☛ Különlegességek füzőkben. ☛

Benzin-motoros cséplőkészletek.

BENZIN- és SZIVÓGAZ-

MOTORK.

Luxus és teherszállító automobilonok.

☛ Kitűnő gyártmányok! ☛

HAJÓS ÉS TÁRSA

okl. mérnökök,

motor- és motorjármű vállalata.

BUDAPEST, V., Sziget-utca 9.

Arjegyzék és költségvetés ingyen. Telefon 66-69.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrovidebb idő alatt közvettem.

Jó hírnevű vendéglőben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.
Sajjhely. Korona-u.

Kiadó lakás.

A Kazinczy-utczán lévő Csapó-féle házban az emeleten négy utczai szobából álló uri lakás összes mellékhelyiségeivel november hó 1-étől kiadó.

Bővebb felvilágosítással szolgál ugyanott Marossy Kálmán.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozzuk, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Épületek, bútorok és termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl az

Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljauhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

☛ A biztosítandó épületek és ingóságok felvételére kívánatra saját megbizottunkat küldjük ki. ☛

☛ LEGUJABB SZERKEZETŰ ☛

CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

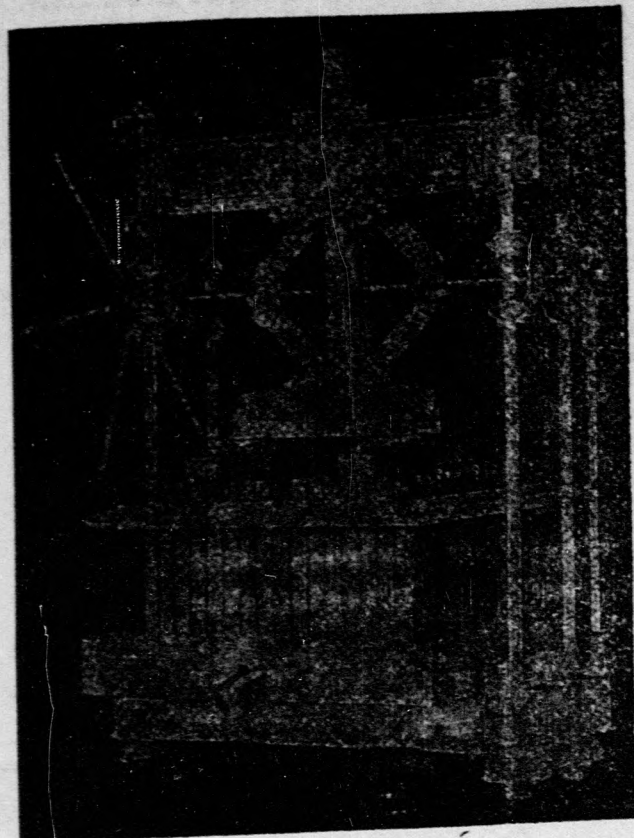
hirneves gyártmányaiból

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljauhely.

☛ Kedvező részletfizetési módok. ☛

BORSAJTÓK

Legjobb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kin-
csem“, „Hegyalja“, „Mabille“ és „Aczélorsós“ a ma-
gyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerű
Rákóczi kettős kosaru sajtók
nagyüzemű préseléshez.

FŐELŐNYE:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel!
Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A tör-
köly egy darabban és könnyen kivehető! Egy
ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzó és bogyzók.

„Villám“ legujabb centrífugális bogyzó és zuzógépek.
SZILÁGYI ÉZ DISKANT GÉPGYÁRA.
MISKOLCZON.

KÉT jó házból való gimnáziumi vagy polgári iskolai tanuló

gondos felügyelet mellett teljes el-
látást kaphat. Egészséges, tiszta
lakás kerttel, kitűnő házi ellátás.

Bővebb felvilágosítás:
LÖVY ADOLF könyvkereskedé-
sében.

KIADÓ LAKÁS.

Kazinczy-utcán, a Pataky-féle
házban egy 5 szobából álló lakás
november 1-re kiadó, esetleg
kisebb lakással azonnal kicserél-
hető. Értekezni a tulajdonossal
ugyanott.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa és mindenféle fenyő épületfák és deszkák
raktára

Sátoraljaujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **tölgyfa
gerendák, szarufák, léczek**, továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánlunk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és
küllöket; nyírfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy raktárt
tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkákból.

Hidépítéshez szükséges tölgyfákat minden hosszúságban és új
slippereket is raktáron tartunk.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a
helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Pincze berendezésre **godnárfa**. Tölgyfa méterje 40 fillértől 1
koronáig. Asztalosnak jávorfa deszkák kaphatók.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építke-
zésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig
parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Jelenleg 3 ujonnan épült **lakóház** előnyös feltételek mellett és
jutányos áron eladó.

Kleinmann és Klein.

Új Temetkezési Vállalat az „Órangyalhoz“

Sátoraljaujhely

Rákóczi-utca sarkán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására
hozni, hogy évek óta fennálló asztalos- és butor-üzletemet legujabban

temetkezési vállalattal

bővíttem ki s ezen új üzletágot a mai kor igényeinek megfelelően
— fővárosi mintára — olyképp rendeztem be, hogy akár egyszerű,
akár a képzelhető legdiszesebb temetkezést rendezhetem, s így módot
és alkalmat kívánok nyújtani mindenkinek, hogy kedves halottját
vagyonai viszonyaihoz mértén temetthesse el.

Nagy költséggel **többféle gyászkoocsikat és ravatali fel-
szereléseket, diszgyenyruhákat** stb. stb. beszereztem s a gyá-
szoló közönséget kívánsága szerint a legkényesebb izlésnek és köve-
telményeknek megfelelően — meglepő olcsó áron — szolgálhatom ki.

A gyászoló közönség kényelmére magamra vállalom az egyházi
és sirhely, valamint mindennemű egyéb költségek előlegezését minden
külön díjazás nélkül.

Üzletemben állandó nagy raktárt tartok valódi és utánzott érc-
koporsókból, szemfedőkből, sirkoszorúkból, s minden e fajta czikkéből.

Szolgálataim felajánlása mellett tisztelettel kérem a gyászoló
közönség kegyes pártfogását

Majoros Gyula,
asztalos mester.

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az
Első zemplénmegyei honi butor-csarnokban
S.-a.-Ujhelyben.

Butorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van
szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében
a földszinten és az emeleten **nyolcz teremben** lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét
helyszüke miatt

tetemesen leszállított olcsó
bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s igérem, hogy a
n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hirneves és csakis eredeti „Bächer“-féle acélekéket és tégelyacél-eketestet

vásárolja.

A Bächer-féle ekék és eketestek kigazdák számára is készülnek és úgy könnyű
súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlnak
és munkateljesítés tekintetében kiválnak.

Az ekefej törhetetlen acélből készül, melyekért szavatosságot vállalom.

Árjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök.

BÄCHER RUDOLF kizár. ekegyár-raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND Budapest, Nagymező-utca 68.

A MELICHÁR-féle os. és kir. szabadalmazott

„UNICUM DRILL“

sorvetőgép, ugy czélszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozha-
tás, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet fog-
lalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 13 évben 26.000-nál
több ily gép adatott el. — Ábrás leirással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHÁR FERENC os. és kir. szabadalmazott
vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND BUDAPEST

VI. kerület, Nagymező-utca 68. szám.